

Oponentský posudek bakalářské práce Olgy Koutové Mate-value a žárlivost: Vliv vnímané hodnoty partnera na míru žárlivosti v partnerském soužití.

Předložená bakalářská práce se zabývá konceptem partnerské hodnoty a jeho vztahu k žárlivosti. Autorka vychází z evolučně psychologického teoretického rámce, který byl v posledních dvou dekadách, dle mého názoru, úspěšně aplikován na tradiční domény sociální psychologie, mezi něž patří i oblast partnerských vztahů. Jedná se tedy o téma v současnosti intenzivně zkoumané s potenciálně zajímavými teoretickými konsekvencemi pro jiné oblasti psychologie (např. kognitivní aspekty odhadu vlastní partnerské hodnoty).

Práce se formálně skládá z teoretické a empirické části. V teoretické části autorka představuje odbornou literaturu zabývající se partnerskou hodnotou (v práci uváděno jako mate value) a žárlivostí. Obecně autorka prokázala schopnost práce s odbornou literaturou, ovšem chybí mi zde vysvětlení několika klíčových teorií, z nichž vychází koncept partnerské hodnoty a to především teorie partnerských trhů. Podobná kritika by platila i pro další nevysvětlené evolučně biologické pojmy jako jsou např. „dobré geny“. Práce se navíc poměrně nekoncepčně a velmi povrchně snaží rozebírat různé aspekty fyzické atraktivity. Celkově z této části není vůbec zřejmé, zda autorka rozlišuje mezi teoretickými koncepcemi a jevy (byť chápu, že vztah mezi nimi je netriviální).

Empirická část práce se pak soustředí na analýzu dotazníkových dat z výzkumného projektu dlouhodobých partnerských vztahů, která autorka získala od vedoucí práce. Analýza různých aspektů partnerské hodnoty a hodnocení žárlivosti je provedena převážně pomocí korelačních analýz a doslova naplňuje termín „sklizeň korelačních tabulek“. Statistci jím poukazují na případy, kdy je bez rozmyslu použito velkého množství korelačních analýz, čímž radikálně narůstá šance na chybu I. druhu. Tomu by se dalo předejít buď využitím Bonferroniho korekcí pro opakované testy anebo výpočtem celkových hodnot partnerské hodnoty. I přes velké množství testů autorka neuvádí analýzu dat, jež si vytyčuje jako hlavní cíl své práce, tj. vztah mezi rozdílem v jednotlivých doménách (podsložkách) partnerské hodnoty a skóre žárlivosti měřeným ASJS. V diskuzi bych pak rád slyšel autorčin názor na používání rozdílů v jednotlivých doménách partnerské hodnoty. Pokud se obecně kritéria mužů a žen kvalitativně liší, nemusí rozdíly mít příliš vypovídající hodnotu.

Obvykle nepřikládám formálním pochybením velkou váhu, protože se, možná naivně, domnívám, že jde především o věcnou stránku práce. V tomto případě je práce po formální stránce natolik čtenářsky nepřátelská, že je nelze pominout. Jen ve stručnosti: Nadpisy začínají na jiné straně než samotný text, část citací je nedohledatelná, tabulky nemají popisky, proměnné jsou uváděny zkratkami a numerické hodnoty jsou formálně anglicko-českým hybridem aj. Byť mi je dalek jazykový purismus, velmi bych také ocenil kultivaci domácí terminologie; není mi proto zřejmé, proč např. autorka používá anglický pojem „mate value“ namísto partnerská hodnota.

Celkově považuji práci Olgy Koutové obecně řečeno za odbytou, což mě mrzí jak kvůli zajímavosti tématu, tak i unikátnosti dat, s nimiž mohla pracovat a hodnotím ji známkou dobře.